

PLA DOCENT D'ASSIGNATURA. Curs 2016-17
ELISAVA Escola Superior de Disseny
GRAU EN DISSENY

1. Dades descriptives de l'assignatura.

Serveis i societat de consum (10122)

Nombre de crèdits: 4 ECTS

Dedicació: 100 hores

Curs: 1r

Trimestre: 2n

Àrea de coneixement: Ciències Socials

Tipus d'assignatura: obligatòria

Llengua/llengües de la docència: català i castellà

2. Guia docent.

1. Presentació.

L'assignatura pertany a l'Àrea de Ciències Socials. Aquesta, com a objectiu general, es planteja interrelacionar diverses branques de coneixement humanístic —economia, arquitectura, sociologia, història, antropologia, art— de cara a obtenir un mapa cognitiu del món en què vivim. Per altra banda, l'Àrea de Ciències Socials és també l'encarregada de proporcionar les bases teòriques de coneixement social que permetin la correcta adequació dels projectes de disseny dins un context global i històric. En paral·lel, la seva intenció és proporcionar a l'alumnat eines analítiques i discursives perquè pugui desenvolupar la seva tasca projectual des d'un punt de vista crític i innovador.

Aquesta assignatura vol oferir models d'anàlisi i interpretació de la societat contemporània, a partir del coneixement que forneixen les diferents disciplines de les ciències socials, en especial, els estudis culturals. Així mateix, es vol fer entendre als estudiants de disseny la importància de les eines que aquestes disciplines ofereixen pel seu desenvolupament professional, cara a una millor comprensió dels processos d'interacció social, els quals determinen en bona part el context de recerca, de producció i de mercat on es desenvolupa el disseny.

De fet, aquesta assignatura és una introducció a un àmbit de continguts que tenen continuïtat en les assignatures de 3r i 4t curs *Producte, context i usuari* i *Tecnologia, Interacció i Societat*.

2. Competències associades.

2.1. Competències generals.

G1 Ser capaç d'analitzar, sintetitzar i justificar amb arguments consistents les postures pròpies, així com ser capaç de defensar-les públicament.

G5 Ser capaç de comunicar idees i propostes en el context econòmic, tecnològic i sociocultural.

G13. Comunicar-se amb propietat de forma oral i escrita en el context acadèmic i professional utilitzant el vocabulari propi del títol tant en castellà o català, com en anglès.

G14 Acceptar la diversitat dels punts de vista, i ser capaç de donar a conèixer opinions pròpies dins el respecte envers les opinions divergents.

G15 Desenvolupar la capacitat d'interpretar factors que condueixin a canvis socioeconòmics.

G16 Reconèixer la diversitat, la multiculturalitat i els drets fonamentals i d'igualtat d'oportunitats.

G20 Relacionar la teoria i praxi que caracteritzen el projecte.

G30 Practicar la sensibilitat i el compromís amb els temes mediambientals.

2.2. Competències específiques.

E3 Identificar i situar un coneixement dels diversos àmbits de la pràctica professional del disseny.

E5 Conèixer les bases antropològiques i sociològiques en la conformació de la cultura.

E6 Relacionar els àmbits i límits de l'ètica i la crítica en el disseny.

E22 Aplicar metodologies del treball d'investigació del treball científic.

E29 Avaluar críticament les relacions entre usuari i producte.

E43 Desenvolupar l'interès per explorar tècniques, materials, tecnologies informàtiques i processos nous.

3. Resultats de l'aprenentatge.

- Capacitat per escriure assajos curts sobre temes d'actualitat i disseny a partir de l'anàlisi de diferents fonts documentals.

- Aplicació de tècniques de recerca i elaboració informe memòria d'una recerca.

4. Recomanacions.

Aquesta assignatura manté una relació amb els continguts de les assignatures de 3r i 4t curs *Producte, context i usuari* i *Tecnologia, Interacció i Societat*. Així doncs, es recomana a l'alumnat hagi cursat abans aquesta assignatura de 1r.

5. Continguts.

Bloc de contingut 1. Introducció a les Ciències Socials.

- Cultura i Societat
- Etnocentrisme, alteritat i identitat
- Societat de Consum

Bloc de contingut 2. Context informacional.

- Terciarització i Globalització
- Globalització i identitats
- Societat de la informació

Bloc de contingut 3. Multiculturalitat i consum.

- Cultures juvenils i consum
- Classe social i consum
- Gènere i consum
- Societat Multicultural

Bloc de contingut 4. Cultura i Espais de consum.

- El poder de les marques
- Els centres comercials
- El consum experimental
- Les ciutats marca

6. Metodologia docent.

6.1. Enfocament i organització general de l'assignatura.

El procés d'aprenentatge dins l'aula (40%) s'articularà entorn a tres models pedagògics:

- **Les classes magistrals (50%).** La funció d'aquestes classes és introduir l'alumnat en els continguts temàtics de l'assignatura. A les classes magistrals l'estudiant adopta un paper receptiu.

- **Les aules de seminari (50%).** Cadascuna (o varies) estarà dedicada de manera monogràfica a aprofundir un dels eixos temàtics tractats a les classes magistrals. Els seminaris tenen com a finalitat l'adquisició per part dels estudiants d'un hàbit de treball basat en la recerca prèvia i la posada en comú de materials d'indole diversa (documents, textos, imatges, idees, reflexions) mitjançant treballs parcials, per arribar a deduir continguts i "mètodes" que s'integrin en els continguts de les classes magistrals. Aquest aprenentatge madura i es consolida amb la participació activa dels estudiants en el mateix seminari. A les classes-seminari es demana a l'alumne una actitud activa que es materialitzi en la capacitat d'elaboració i emissió de continguts.

Per altra banda, es considera que l'alumnat haurà de destinar un 60% de les activitats formatives fora de l'aula per tal de poder superar satisfactòriament l'assignatura. Aquesta dedicació fora de l'aula serà organitzada pel propi alumnat, tot i que, pot seguir les orientacions que els professors aconsellaran durant els seminaris i les aules obertes.

- **Aula oberta.** Aquests espais estan destinats a oferir pautes i eines de treball, així com tutories personalitzades relacionades amb les activitats que l'alumnat desenvolupa fora del aula. La presència de l'alumnat és voluntària i se li demana una actitud activa, en el sentit que ell mateix faci les demandes d'aprenentatge que necessiti per desenvolupar les seves activitats fora del aula.

6.2. Activitats formatives.

Les activitats formatives dins de l'aula (40%) combinaran dinàmiques de grup i debats, anàlisi d'estudis de cas, pautes i tutories sobre projectes de recerca i anàlisi i assajos crítics.

Les activitats formatives fora de l'aula (60%) es concretaran en treball de camp (grupals o individual) per desenvolupar projectes de recerca i anàlisi i projectes expositius, estudi, lectures i redacció d'assajos crítics. També es considera imprescindible l'ús de l'aula oberta per al seguiment i tutorització de les pautes i eines dels treballs i les seves presentacions.

7. Avaluació.

7.1. Sistema d'avaluació.

- a) L'avaluació es basa en tres parts de caràcter obligatori:
 - a. Participació en els seminaris i lliurament dels treballs parcials (assajos) corresponents. 25%
 - b. Lliurament dossier del treball d'investigació. 25%
 - c. Examen final. 50%

- b) Requisits i procés de recuperació. Condicions per a la recuperació segons els criteris aprovats pel centre:
 - a. Aquells alumnes que hagin suspès l'assignatura amb una nota compresa entre un 4 i un 4,9 poden presentar-se a la recuperació al mes de juliol.
 - b. Aquells alumnes que hagin superat l'assignatura no podran concórrer a la recuperació per pujar la nota.
 - c. Aquells alumnes que no s'hi hagin presentat (és a dir, no hagin fet els treballs ni les proves escrites) no podran recuperar l'assignatura.
 - d. Aquells alumnes que hagin suspès la prova escrita però que hagin aprovat la resta de treballs només hauran de realitzar una prova escrita.
 - e. Aquells alumnes que hagin superat la prova escrita sense haver aprovat la resta de treballs només hauran de presentar al mes de juliol els treballs pendents.
 - f. Aquells alumnes que no hagin superat les activitats no recuperables no podran recuperar-les a la recuperació.

7.2. Sistema de qualificació.

Activitat d'avaluació	Característiques	Criteris d'avaluació	Pes a la nota final	Recuperable o no (en quin moment)	Pes a la recuperació	Competències avaluades
Treballs parcials al llarg del curs	Permeten avaluar tipus de competències de manera més adient que en proves escrites (ex. gestió de la informació, anàlisi i síntesi, expressió, redacció, etc.).	De 0 a 10 punts Per aprovar l'assignatura és necessari lliurar el treball en el termini establert.	25%	Recuperable. Al mes de juliol.	25%	G1, G5, G13, G14, G15, G16, G30, E5, E6, E29
Treball de recerca, anàlisi i proposta expositiva	Aplicació pràctica de mètodes i eines de recerca així com propostes d'intervenció: treball de camp, anàlisi dades, elaboració informe i proposta. Així com aplicació pràctica dels enfocaments teòrics de l'assignatura.	De 0 a 10 punts Per aprovar l'assignatura és necessari lliurar un informe de la recerca i la proposta d'intervenció i fer una presentació oral en el termini establert i obtenir una nota mitjana superior a 5.	25%	No recuperable. (segons els criteris aprovats pel centre)	0%	G1, G5, G13, G20, E3, E5, E6, E22, E29, E43
Prova escrita sobre la teoria impartida a l'assignatura	Comprensió de conceptes, resolució de qüestions, problemes... Individuals, presencials.	De 0 a 10 (qualificació numèrica) Per aprovar l'assignatura és necessari obtenir una nota mitjana superior a 5 en aquesta prova.	50%	Recuperable. Al mes de juliol.	50%	G1, G5, G13, G15, E5, E6, E29

8. Fonts de consulta.

8.1. Bibliografia i recursos d'informació.

8.1.1. Bibliografia bàsica

- AAVV. *Materials de Joventut* de la Diputació de Barcelona.
- Baudrillard, Jean. *Cultura y simulacro*. Barcelona: Kairós 1993
- Baudrillard, Jean. *La Sociedad de consumo*. Barcelona: Kairós 1994
- Baumann, Z. (2007). *Vida de consumo*, Madrid: FCE, pp.43-76
- Beck, Ulrich. *What Is Globalization?*. Cambridge: Polity Press. 1999
- Bourdieu, Pierre. *La distinción. Criterios i bases sociales del gusto*. Madrid: Taurus 2012
- Elias, Norbert. *El proceso de la civilización. Investigaciones sociogenéticas y psicogenéticas*. Buenos Aires: Fondo de Cultura Económica 2011.
- Giddens, Anthony. *Consecuencias de la modernidad*. Madrid: Alianza Editorial. 1993
- Heath, Joseph; Potter, Andrew. *Rebelarse vende. El negocio de la contracultura*. Madrid: Taurus 2005
- Klein, N. (2002). *No logo*, Paidós: Barcelona, pp 1-14.
- Lipovetsky, Gilles; Juvin, Hervé. *El Occidente globalizado: Un debate sobre la cultura planetaria*. Barcelona: Anagrama. 2011
- Lipovetsky, Gilles. *Los tiempos hipermodernos*. Barcelona: Anagrama 2006
- Lipovetsky, Gilles. *La felicidad paradójica*. Barcelona: Anagrama 2007
- Simmel, Georg. *El individuo y la libertad. Ensayos de crítica de la cultura*. Barcelona: Ediciones Península 1986.

El material docent de l'assignatura s'anirà lliurant a l'alumnat a mesura que es necessiti. Aquest material constarà de referències bibliogràfiques necessàries per complementar els continguts de les classes magistrals, preparar els seminaris i orientar el treball d'investigació de l'alumne. També es podran realitzar altres activitats com visites a exposicions o museus.

3. Programació d'activitats.

9. Temps estimat de dedicació a l'assignatura.

Dins l'aula (40%): 40 hores

Fora de l'aula (60%): 60 hores

10. Programació setmanal d'activitats d'aprenentatge i avaluació.

Setmana (dates)	Activitat a l'aula	Temps estimat	Activitat fora de l'aula	Temps estimat
1a setmana- 2a setmana	Bloc de contingut 1. Introducció a les Ciències Socials. Magistrals i seminaris	6h	Lectures, redacció treball parcial, treball de camp	9 h
3a setmana – 5a setmana	Bloc de contingut 2. Context informacional: Magistrals i seminaris	9h	Lectures, treball de camp, anàlisi, redacció treballs parcials, redacció parcial informe recerca	15,5h
6a setmana- 8a setmana	Bloc de contingut 3. Multiculturalitat i consum: Magistrals i seminaris	9h	Lectures, treball de camp, anàlisi, redacció treballs parcials i informe recerca i proposta expositiva	15,5h
9a Setmana – 10 setmana	Bloc de contingut 4. Cultura i Espais de consum: Magistrals i seminaris	6h	Lectures, redacció treballs parcials i informe final recerca i proposta expositiva	16,7h
1a setmana- 10 setmana	Aula oberta	10h		
Altres	Activitats d'avaluació final: Presentació oral i lliurament treballs			
Total dedicació		40h		60h

A l'inici de l'assignatura cada curs acadèmic, el professor/a lliurarà als alumnes, mitjançant campus virtual, la programació d'activitats setmanals definitiva i els criteris específics d'avaluació, emmarcats en els paràmetres indicats en el present Pla docent.